

З.Б. Живко, канд. екон. наук, доцент
Львівський державний університет внутрішніх справ

З.С. Варналій, д-р екон. наук, професор
Національний університет імені Тараса Шевченка

УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ РЕЙДЕРСТВУ

Постановка проблеми та актуальність. У Декларації про державний суверенітет, прийнятою Верховною Радою 16.07.1990 р., серед інших ключових пріоритетів, було проголошено, що Україна «забезпечує захист усіх форм власності» [1]. Відповідно до фактичного рівня рейдерства в нашій країні можна стверджувати, що цей принцип не виконується у повній мірі, а це своєю чергою дає досить суттєві негативні наслідки. Тому питання ефективного вирішення завдань державної політики у сфері протидії рейдерству, взаємодія силових структур, органів контролю та нагляду у питаннях протидії, сьогодні особливо актуальні та своєчасні.

Мета статті. Дослідити взаємодію різних державних інституцій та удосконалення законодавчого поля у протидії рейдерству.

Аналіз проведених раніше досліджень. Неспроможність здійснити захист прав власності в Україні призвела до поширення нових схем її перерозподілу та протиправного заволодіння майном, відомих під загальною назвою «рейдерство». Про рівень загрози рейдерства свідчить той факт, що найпоширенішими економічними злочинами в Україні є саме незаконне привласнення майна (73 % опитаних), а також корупція та хабарництво (60 %), що складає основу рейдерства [2]. Як зазначають автори [3], функцію створення єдиних конкурентних умов максимізації доходу, включаючи підтримання порядку у відносинах власності, суспільство історично делегує державі. Тому шляхом недобросовісної конкуренції, зловживання службовим становищем, шахрайств тощо остаточний розподіл прав власності стає залежним від розміру ресурсів, спрямованих на її придбання.

Ці негативні явища досліджувалися П. Берназ, О. Беліковим, Ю. Борисовим, З. Варналієм, О. Дічек, А. Ждановим, М. Живком, Д. Зеркаловим, М. Камликом, З. Левченко, І. Мазур, Г. Паламарчуком, О. Таращанською та ін. Однак питання, пов'язані з невиконанням державою функції координації конкуренції в масштабах національного

господарства, що спричиняють утворення різноманітних економічних аномалій, в тому числі і рейдерство, потребують подальшого вивчення.

Виклад основного матеріалу. На нашу думку, ефективна протидія рейдерству, у його вітчизняній варіації, є можливою виключно за рахунок об'єднання зусиль усіх гілок влади, підприємницьких структур та пересічних громадян, чому повинно сприяти розроблення ефективної державної політики у цій сфері. Як приклад, за даними дослідження «Барометр світової корупції», протестувати проти корупції сьогодні готові 68 % українців [4]. Разом з тим українським громадянам не вистачає згуртованості та обізнаності щодо методів боротьби з девіантною поведінкою у соціально-економічній площині, до якої відноситься хабарництво та рейдерство. Це у свою чергу, потребує залучення організаційних механізмів поширення інформації про прояви протиправної діяльності у підприємстві, явища корупції з метою формування чітко вираженого суспільного несприйняття цих злочинів і супротиву їм.

Слід підкреслити, що розроблення державної політики у сфері протидії рейдерству набуває особливої актуальності у зв'язку із необхідністю: 1) ефективного захисту прав власності; 2) припинення масових захоплень підприємств, які мають значний науково-технічний, технологічний та виробничий потенціал і стратегічно важливі для інноваційного розвитку національної економіки; 3) орієнтацією підприємців на реалізацію довгострокових інвестиційних проектів; 4) зменшення втрат підприємств від здійснення захисних від рейдерських атак дій та втрати держави внаслідок незаконного перерозподілу власності та зниження ефективності функціонування первинної ланки економіки; 5) зниження напруги в суспільстві, яке пов'язано із збільшенням кількості силових незаконних захоплень підприємств усіх форм власності; 6) формування у суспільстві непримиримого ставлення до фактів протиправного захоплення суб'єктів підприємницької діяльності та явища корупції; 7) підвищення статусу України на міжнародній арені та забезпечення високої конкурентної позиції у світовому економічному просторі.

Ефективне вирішення завдань державної політики у сфері протидії рейдерству можливе за умов відповідності зазначеної політики таким імперативним принципам: законності, відкритості, системності, систематичності і послідовності, пріоритету економічного впливу, гнучкості та адаптивності до змін. На нашу думку, врахування зазначених принципів формування та реалізації державної політики у сфері протидії рейдерству з метою забезпечення реалізації визначених вище ключових завдань сприятиме забезпеченню узгодженості дій суб'єктів протидії

рейдерству, формуванню необхідного громадського сприйняття, врахуванню точок зору підприємців стосовно перспективних напрямків боротьби з рейдерством, отриманню громадської підтримки та прозорості дій держави у сфері, що аналізується.

Зважаючи на те, що рейдерство в Україні перебуває у стані постійної трансформації, підкреслимо, що державна політика щодо протидії рейдерству має сприяти реформуванню рейдерства у необхідну національній економіці форму активності та сформувати основу для інноваційного розвитку економіки. Така точка зору зумовлена тим, що рейдерам притаманна низка позитивних характеристик, до числа яких належать професіоналізм у досягненні мети, готовність швидко приймати рішення, залучення значних фінансових ресурсів. Отже, вважаємо, що відповідно до зроблених висновків про суть рейдерства у країнах із розвинутою економікою, воно може мати низку позитивних характеристик і не руйнувати базову основу національної економіки, а сприяти підвищенню ефективності функціонування підприємницьких структур, а відтак забезпечувати інноваційний розвиток як на мікро-, так і макро-рівні. Для досягнення цієї мети слід визначити пріоритетні цілі та розробити механізми їх досягнення: 1) вирішення проблеми рейдерства на загальнодержавному рівні шляхом прийняття низки нормативно-правових актів господарського, господарсько-процесуального та кримінально-правового характеру; 2) узагальнення Верховним Судом України та Вищим господарським судом судової практики щодо корпоративних спорів; 3) посилення ефективності діяльності міжвідомчих органів з питань протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств; 4) реформування судової системи, яка повинна стати більш прозорою та відповідальною за прийняття рішень; 5) створення механізму та інструментарію фінансово-правового самозахисту підприємств від рейдерських нападів; 6) підвищення ефективності правоохоронної діяльності.

Слід відзначити, що для протидії незаконному захопленню підприємств Кабінетом Міністрів України, УСПП та підприємствами було здійснено ряд організаційно-правових заходів, зокрема: 1) створена Міжвідомча комісія з питань протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств, до якої увійшли віце-прем'єр-міністр України, кілька міністрів, у тому числі міністр юстиції та міністр внутрішніх справ, голова Антимонопольного комітету України, голова Ради суддів України, голова Комітету парламенту з питань правосуддя та інші представники органів державної влади, основним завданням якої є забезпечення взаємодії правоохоронних органів і органів державної

виконавчої влади; 2) створена за сприяння УСПП спеціальна організація — Антирейдерський союз підприємств України, фундаторами якого стали досвідчені організатори виробництва, науковці, аналітики, правознавці і який нині презентує понад 10 тис. працівників; 3) створений УСПП інститут уповноважених осіб у всіх органах влади, які сформовані чи будуть формуватись для безпеки національного бізнесу; 4) внесені зміни до статей 159 та 160 Цивільного кодексу України щодо управління акціонерними товариствами. Ці зміни дозволять наглядовій раді товариства оперативного втрутитися в ситуацію і припинити небажані для товариства дії керівництва, вчасно попередити спробу захоплення контролю над підприємством, особливо шляхом умисного доведення до банкрутства або виведення активів, а іноді і запобігти спробам силового захоплення.

Про наміри боротися з рейдерством свідчить і те, що 21 квітня 2010 р. урядом ухвалено законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо протидії протиправному поглинанню й захопленню підприємств», який передбачає посилення кримінальної відповідальності за підробку документів, фізичне захоплення приміщень, вступ у фіктивні права власності [5]. До найбільш дієвих правових заходів слід віднести також прийняття 17 вересня 2008 р. Верховною Радою України Закон «Про акціонерні товариства» [6]. Цікавими з точки зору боротьби з розповсюдженням рейдерства є такі положення нового закону: 1) акції акціонерних товариств тепер повинні бути іменними та існувати лише в бездокументній формі; 2) акції можуть бути простими та привілейованими, але кількість останніх не повинна перевищувати 25 % статутного капіталу товариства; 3) власники 10 % та більше простих акцій мають право на ініціювання позачергових зборів акціонерів; акціонери, що в загальній сумі мають 5 % та більше простих акцій мають право на внесення пропозицій, що обов'язково повинні бути включені до порядку денного зборів акціонерів; 4) кворумом для загальних зборів є 60 % від кількості акцій, що мають право голосу для прийняття рішень; 5) рішення, що стосуються внесення змін у статут акціонерного товариства, анулювання акцій, зміни типу товариства, зменшення або збільшення статутного капіталу, розміщення акцій, виділення або припинення існування товариства приймаються більш ніж трьома четвертими голосів акціонерів від їх загальної кількості; 6) важливим нововведенням є внесення такого поняття як «кумулятивне голосування» під час проведення виборів керівних органів акціонерного товариства; 7) закон також передбачає прозорий механізм купівлі та відчуження крупного (від 10 % акцій) та контрольного (50 % і більше простих акцій)

пакетів акцій; 8) кожний акціонер-власник простих акцій має право вимагати викупити в нього за ціною не нижче ринкової вартості його пакет акцій у випадку, коли на зборах було прийнято рішення про злиття, з'єднання, виділення, перетворення товариства, про укладення великої угоди (вартістю від 10 % вартості активів акціонерного товариства), про зміну розміру статутного капіталу, за умови що сам акціонер на зборах голосував проти прийняття таких рішень.

Ще одним нормативним актом, прийняття якого спрямоване на покращання правового регулювання процесу протидії рейдерству є Закон України «Про внесення змін до статті 67 Господарського кодексу України щодо забезпечення позову». Відповідно до цього законодавчого акта, не допускається забезпечення позову шляхом заборони: проведення загальних зборів акціонерів або учасників господарського товариства та ухвалення ними рішення; надання емітентом, реєстратором, зберігачем, депозитарієм реєстру власників іменних цінних паперів, інформації про акціонерів або учасників господарського товариства для проведення загальних зборів товариства; участі акціонерів або учасників у загальних зборах товариства, визначення правомочності загальних зборів акціонерів або учасників господарського товариства.

Зміни і доповнення чинного законодавства справили в цілому позитивний вплив на кількість захоплень підприємств у результаті рейдерських атак. Однак, на жаль, ці зміни не торкнулися кримінального законодавства, яке покликане охороняти притаманними йому методами власність, законні права та свободи громадян, інші соціальні цінності, а тому кардинально проблему рейдерства в Україні не вирішено.

Серед вчених, громадських діячів, суддів і працівників правоохоронних органів існують відмінні точки зору щодо потреби внесення до Кримінального кодексу України спеціальної норми, яка передбачає кримінальну відповідальність за рейдерство. Одні з них стверджують, що в особливій частині КК вже міститься необхідна нормативно-правова база для притягнення організаторів та виконавців рейдерських захоплень підприємств до кримінальної відповідальності. Вони вважають, що основна проблема полягає в неефективності статей КК, у зв'язку з чим особи, дії яких мають всі ознаки складу злочину, до кримінальної відповідальності взагалі не притягуються.

Прихильники ж іншої позиції переконані, що проблема протидії рейдерству в нашій країні лишатиметься актуальною, доки в Кримінальному кодексі України відсутня норма, яка б чітко передбачала відповідальність за захоплення підприємств, а також доки на практиці майже неможливо провести розмежування між цивільно-правовими і

кримінально-правовими відносинами у цій сфері, чим успішно користуються рейдери для ухилення від кримінальної відповідальності.

Окрема група вітчизняних науковців відстоюють точку зору про доцільність введення кримінальної відповідальності лише за організацію рейду (рейдерського нападу). Особа, котра його організовує, зазвичай діє з особливою зухвалістю, розуміючи неможливість повернення ситуації у більшості випадків до початкового етапу. Також справедливим було б посилення кримінальної відповідальності усіх суб'єктів рейдерського нападу. Такий підхід дасть змогу притягнути суддів, які виносять завідомо неправосудні рішення передбачених по статтях 255, 256 Кримінального кодексу України [7].

У контексті розгляду цього важливого моменту потрібно підкреслити, що позитивним є застосування досвіду протидії рейдерству накопиченого у Російській Федерації, де визначена і застосовується норма про кримінальну відповідальність за здійснення рейдерської атаки.

Окрім удосконалення законодавчого поля в сфері протидії рейдерству, важливу роль відіграють і відповідні державні інституції, які без чіткої координації своєї діяльності у цій сфері досить часто втрачають реальні можливості щодо прогнозування та протидії цьому суспільно-небезпечному явищу. Сьогодні постає завдання створення нової, більш гнучкої та оперативної у своїй щоденній діяльності системи, яка повинна виконувати функції, котрі впливають як з економічної ситуації в Україні, так і з міжнародного досвіду регулювання процесом об'єднання акціонерних та господарських товариств.

Враховуючи сутність та загрозовий стан рейдерства, необхідно зауважити, що повноваження з протидії його першопричинам, а отже і наслідкам належать до компетенції багатьох органів державної влади й управління в Україні.

Перш за все варто наголосити на повноваженнях Кабінету Міністрів України, як вищого органу виконавчої влади в Україні. Адже саме Уряд вживає заходів щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина, провадить внутрішню і зовнішню політику держави, забезпечує проведення фінансової політики, здійснює загальнодержавні програми економічного розвитку, а також реалізує інші повноваження, надані йому законами та Конституцією України [8].

Іншим суб'єктом, який має широку компетенцію у сфері протидії рейдерству, є органи внутрішніх справ. Слід підкреслити, що Міністерство внутрішніх справ України є тим органом державної влади, який було створено саме для забезпечення належної реалізації правоохоронної функції задля належного функціонування соціально-правового механізму

забезпечення прав і свобод людини та громадянина, у тому числі для забезпечення непорушності права приватної власності та недопущення протиправного позбавлення права власності, надання правових гарантій для існування належної можливості здійснення права на підприємницьку діяльність. Підтвердженням зазначеної точки зору є той факт, що Міністерство внутрішніх справ України відповідно до чинного національного законодавства [9] визначено головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з питань формування і реалізації державної політики у сфері захисту прав і свобод людини та громадянина, охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки, захисту об'єктів права власності, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань тощо.

Враховуючи визначення компетенції Міністерства внутрішніх справ України, можна зробити висновок, що ключовими його завданнями стосовно протидії рейдерству є: недопущення силових захоплень приміщень підприємств, установ та організацій усіх форм власності; недопущення виникнення конфліктних ситуацій під час таких захоплень, тобто боротьба з рейдерськими атаками на рівні світових стандартів із врахуванням світового досвіду протидії рейдерству; виявлення, запобігання, припинення та розкривання злочинів, припинення адміністративних правопорушень; виконання прийнятих в установленому законом порядку і в межах своєї компетенції рішення прокурора та суду; охорона на договірних засадах приватного, колективного та державного майна тощо; вживання низки організаційних та профілактичних заходів щодо забезпечення надійної охорони громадського порядку та безпеки.

Таким чином, до компетенції міліції, крім іншого, належить також діяльність щодо мінімізації виникнення конфліктних ситуацій у випадках силового захоплення підприємств, установ та організацій.

Наступний орган державної влади України, уповноважений відповідно до чинного національного законодавства розробляти та впроваджувати низку заходів щодо протидії рейдерству в Україні, – це органи прокуратури. Так, до ключових завдань прокуратури у сфері протидії рейдерству можна віднести: представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом; нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство; нагляд за додержанням законів під час виконання судових рішень у кримінальних справах, а також під час застосування інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян; підтримання державного обвинувачення в суді; забезпечення належної та безперебійної діяльності

підприємств, установ та організацій усіх форм власності шляхом перевірки органами прокуратури виконання законів за заявами та іншими повідомленнями про порушення законності, що вимагають прокурорського реагування, а за наявності приводів також з власної ініціативи прокурора; координація діяльності усіх правоохоронних органів України у сфері боротьби зі злочинністю, у тому числі й з рейдерськими атаками шляхом скликання координаційних нарад, організування робочих груп, витребування статистичної та іншої необхідної інформації, а також участю в організації нарад Координаційного комітету по боротьбі з організованою злочинністю та корупцією при Президентові України. Відповідно до визначених завдань, органи прокуратури у разі виявлення фактів рейдерських атак обов'язково мають вживати відповідні заходи щодо усунення порушень закону, від кого б вони не виходили, поновлення порушених прав і притягнення у встановленому законом порядку до відповідальності осіб, які допустили ці порушення.

Наступний правоохоронний орган, наділений компетенцією у сфері протидії рейдерству, є Служба безпеки України. Відповідно до чинного національного законодавства, Служба безпеки України має статус державного правоохоронного органу спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України. Серед завдань Служби безпеки у сфері протидії рейдерству можна виділити: захист економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від посягань з боку окремих організацій, груп і осіб; забезпечення охорони державної таємниці; попередження, виявлення, припинення та розкриття випадків корупції та організованої злочинної діяльності у сфері управління і економіки та інших протиправних дій, які безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України; здійснення інформаційно-аналітичної роботи в інтересах ефективного проведення органами державної влади внутрішньої та зовнішньої діяльності, вирішення проблем соціально-економічного будівництва, науково-технічного прогресу; виявлення, припинення та розкриття злочинів, розслідування яких віднесено законодавством до компетенції Служби безпеки України; сприяння у порядку, передбаченому законодавством, підприємствам, установам, організаціям та підприємцям у збереженні комерційної таємниці, розголошення якої може завдати шкоду життєво важливим (зокрема, економічним) інтересам України; надання наявними силами і засобами, в тому числі і технічними, допомоги органам внутрішніх справ, іншим правоохоронним органам у боротьбі зі злочинністю, у тому числі з рейдерством; направлення працівників для

роботи на штатних посадах в інших установах, підприємствах і організаціях на час виконання конкретних завдань в інтересах боротьби з корупцією та організованою злочинною діяльністю (у тому числі з рейдерством та потуранням цьому явищу); налагодження взаємодії з громадськістю, зокрема, шляхом постійного інформування через засоби масової інформації та в інших формах про власну діяльність, про заходи, що розроблюються та впроваджуються з метою боротьби зі злочинністю, у тому числі із збільшенням кількості рейдерських захоплень підприємств, установ та організацій усіх форм власності.

Відповідно до сформованого переліку ключових завдань Служби безпеки у зазначеній сфері, можна дійти висновку, що чинним законодавством передбачено можливість залучення цих органів до найбільш резонансних і значущих справ, пов'язаних із рейдерськими атаками, шкода від яких може заподіяти (або вже заподіяла) серйозні збитки державі та суспільству, зашкодити її зовнішньоекономічній діяльності. Тобто, частіш за все органи Служби безпеки уповноважені реагувати на рейдерські атаки, які відбулися на державних підприємствах, діяльність та продукція яких має загальнодержавне значення. Нами неодноразово наголошувалося на ефективність виконання державними інститутами своїх завдань стосовно протидії рейдерству суттєво впливає корупція в середині кожного із правових органів.

Враховуючи масштаби рейдерства в Україні, збитки, які завдаються державі в результаті рейдерських атак, міцні корупційні зв'язки, що існують в органах державної влади України, без яких вдале проведення рейдерської атаки фактично неможливе, необхідність боротьби з проявами корупції всередині правоохоронних органів та всередині інших органів державної влади набуває особливої значущості та актуальності, а відтак існує нагальна потреба реалізації наступних заходів: проведення відповідних оперативно-профілактичних заходів з перевірки організації діяльності зазначених органів та їх підрозділів; притягування до адміністративної та кримінальної відповідальності не лише тих працівників, що вчинили корупційні діяння, а й тих, хто вчасно не припинив злочинні дії підлеглих; розроблення відповідних програм й планів заходів та реалізація ефективних та дієвих механізмів впровадження з урахуванням нових реалій сьогодення, зважаючи на нові корупційні схеми; налагодження дієвої співпраці між усіма правоохоронними органами шляхом розробки спільних заходів щодо протидії проявам корупції.

Дослідження завдань правоохоронних органів щодо протидії такому суспільно-небезпечному явищу як рейдерство свідчить, що вони (завдання)

є розпорошеними, дублюючими, що вказує на необхідність координації та взаємодії адміністративних важелів управління задля ефективної боротьби з причинами та наслідками протиправних поглинань та захоплень підприємств.

На підтвердження цього судження постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2007 р. було утворено постійно діючий дорадчий орган і Міжвідомчу комісію з питань протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств [10], яка має забезпечувати необхідну взаємодію органів державної влади й управління у сфері протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств.

Висновки. У межах зазначених стратегічних орієнтирів державної політики необхідним є здійснення таких заходів:

1. Встановити кримінальну відповідальність за здійснення рейдерства. Так, рейдерство може бути кваліфіковане за сукупністю таких складів злочинів, як здирництво, шахрайство, протидія законній господарській діяльності, доведення до банкрутства, самоуправство, підроблення документів, викрадення або привласнення штампів, печаток тощо. У зв'язку з цим необхідним є включення до Кримінального кодексу України окремої статті, яка передбачала б відповідальність за діяння, пов'язані з незаконним поглинанням чи захопленням підприємств.

2. Розробити та впровадити комплексну програму боротьби з рейдерством і корупцією. Встановлення на основі цієї програми стійкого партнерства між урядом, громадянським суспільством, підприємницьким сектором, міжнародними організаціями та іншими зацікавленими сторонами створить спільну основу, що узгоджуватиме їхні дії з державною стратегією у боротьбі з корупцією та неправомірним захопленням бізнесу.

3. Створити реєстр суддів, які були задіяні в рейдерських схемах, а також посилити відповідальність суддів за прийняття завідомо неправомірних рішень.

4. Посилити інституційну спроможність вітчизняних органів протидії рейдерству, зокрема надати Міжвідомчій комісії з питань протидії незаконним захопленням підприємств при Кабінеті Міністрів України статус Державної комісії (комітету) у справах боротьби з рейдерством за участю представників уряду, Ради національної безпеки і оборони України, Адміністрації Президента України, правоохоронних органів, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. До складу Державної комісії для забезпечення прозорості та дієвості роботи цього органу варто ввести представників громадських організацій, зокрема:

УСПП, Антирейдерського союзу підприємців України, Європейської бізнес-асоціації (ЕВА), Торговельно-промислової палати України, Американської торговельної палати в Україні (АСС).

5. Створити загальнодоступний реєстр фізичних та юридичних осіб, які вже були задіяні в рейдерських схемах.

6. Підвищити рівень поінформованості суспільства про рейдерські захоплення через висвітлення в ЗМІ шляхів і методів протидії рейдерству. До реалізації заходів з підвищення суспільної обізнаності у питаннях протидії рейдерству та корупції залучати неурядові організації, які відіграють важливу суспільну роль – формують громадську думку, а тому їхня участь у антирейдерській діяльності сприятиме поширенню ідей прозорості ведення бізнесу серед населення.

Реалізація зазначених та інших заходів сприятиме не лише протидії рейдерству, зменшенню його рівня, а й в значній мірі сприятиме забезпеченню економічної безпеки України, зміцненню її авторитету серед світової спільноти.

Бібліографічний список: Декларація про державний суверенітет України / Верховна Рада Української РСР 16 липня 1990 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>. 2. Всесвітній огляд економічних злочинів. – Грудень 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.pwc.com/ua 3. Андрушків Б.М. Рейдерство як економічна аномалія / Б.М. Андрушків, Н.Б. Кирич, Л.Я. Малюта [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/rpzn/2008-3/08abmjjea.pdf. 4. Global Corruption Barometer 2013: Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.transparency.org/gcb2013/report>. 5. Боротьба з рейдерством в Україні: чи є перспективи? [Електронний ресурс] // Правовий тиждень. – № 17(195) 27 квітня 2010 р. – Режим доступу: <http://pr-z.com.ua/node/115>. 6. Про акціонерні товариства: Закон України № 514-VI від 17.09.2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. 7. В центрі уваги – реформування органів внутрішніх справ та боротьба з рейдерством [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.qolos.com.ua> 8. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 16 травня 2008 р. // Офіційний вісник України. – 2008. – № 36. 9. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Указ Президента України від 17 жовтня 2000 р. № 1138/2000 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 42. 10. Про утворення Міжвідомчої комісії з питань протидії

протиправному поглинанню та захопленню підприємств: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2007 р. // Офіційний вісник України. – 2007. – 516 с.

Живко З.Б., Варналій З.С. Совершенствование государственного регулирования в сфере противодействия рейдерству. В статье рассмотрено эффективное решение задач государственной политики в сфере противодействия рейдерству; указано, что государственная политика по противодействию рейдерству должна способствовать реформированию рейдерства в необходимую национальной экономике форму активности и формировать основу для инновационного развития экономики.

Zhyvko Z., Varnaliy Z. Improve state regulation in combating raiding. The paper considers effective solution to problems of public policy in the field of anti-raiding, stated that the public policy against raiding should promote the reform of the national economy required a form of activity and form the basis for innovative economic development.